

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. III. Vtrùm amor naturalis & supernaturalis differre debeant ex parte
objecti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

V. Dices tertio: in Scriptura Conciliis & Patribus, quotiescumque sermo est de amore Dei, significatur actum illum esse supernaturalem, dicitur namque esse ex Deo, à Deo Patre, per Spiritum sanctum diffundi, & id genus alia, quæ gratiam illuminationis, seu sanctæ inspirationis ad actum amoris Dei super omnia requirere videntur, ergo hic actus erit semper supernaturalis.

VI. Respondetur intendere Scripturam homines ad consequendam salutem instruere, amor autem ad hunc finem necessarius, est amor supernaturalis, seu charitas, quare de hoc amore loquuntur divinæ literæ. Quod etiam de Conciliis & Patribus hoc modo dici potest: sicut enim, ut supra vidimus, dum de operatione bonæ loquuntur, de illâ fermè solâ sermonem instituunt, quæ ad vitam æternam conducit, ita idem à fortiori dicendum de actu dilectionis.

VII. Quamvis Concilia duos actus amoris Dei distinguant, præcipue tamen loquuntur de supernaturali. Addo ex ipsis Conciliis fundamentum desumi, duplicem hunc amorem distinguendi, & Patres in iis de amore tantum supernaturali fuisse locutos: sic enim in Concilio Arausicano, & præcipue Tridentino adduntur, ut dixi, particule illæ Sicut oportet ad justificationem, ergo manifestè significant possibilem esse amorem alium inferiorem, qui ut fiat, auxilio gratiæ & inspiratione Spiritus sancti non indiget. Quare Concilium Tridentinum, ut aperte demonstraret de illâ se dilectione loqui, quæ Deum respicit ut auctorem supernaturalem & gratiæ, hanc conclusionem addidit, illumque (nempe Deum) tanquam omnis justitiæ fontem diligere incipiunt.

VIII. Dicendum itaque cum Scoto in 2. d. 28. & alibi, quem sequuntur communiter Scotistæ, Cajetano hic, q. 109. art. 3. & 4. Molinâ in concordia q. 14. art. 14. Lorcâ hic d. 5. & videtur mens Suarez hic lib. 1. cap. 30. 31. & 34. num. 22. possibilem esse actum amoris Dei super omnia, in substantiâ naturalem, qui proinde solius naturæ viribus, & sine auxilio gratiæ elici possit.

SECTIO TERTIA.

Vtrum amor naturalis & supernaturalis differre debeant ex parte objecti.

I. Hæc quaestio ad materiam de fide, vel charitate propriè spectat, ubi latè disenti solet. Pro præsentî dico universim aliunde quàm ab objecto distinctionem actuum, tum intellectus tum voluntatis desumi, nempe ex principiis. Et quidem si, non actiones tantum, sed etiam actus intellectus & voluntatis, seu qualitates sint modi, ut aliqui volunt, & uniones sui ad subiectum, etiamsi sint representationes ejusdem omnino objecti, specie differant necesse est pro diversitate subiecti, cum diversus respectus transcendentalis in unâ re luceat, quæ non relucet in aliâ, & sicut respectus intentionalis ad duo objecta, puta albedinem & nigredinem, reddit visiones aut intellectiones specie diversas, licet subiectum sit idem, à fortiori id præstabit respectus physicus ad diversa subiecta.

II. Imò etiamsi qualitates hæc non sint modi, existimo posse actus intellectus aut voluntatis respectu ejusdem omnino objecti distinguere specie; ut si actus aliquis intellectus intuitivè representans hanc

numero albedinem, petat ex naturâ suâ procedere ab Angelo, & illum solum connaturaliter informare, alius verò actus representans intuitivè eandem albedinem petat connaturaliter informare animam, hi duo actus different specie; in uno quippe illorum relucebit prædicatum intrinsecum diversum à prædicatis intrinsecis alterius: sicut namque dependentia essentialis à principiis specie distinctis facit distinctionem specificam in actionibus, ita dependentia connaturalis idem præstabit in qualitatibus.

Ad rem ergo præsentem similiter probabile videtur, ad hoc ut amor naturalis & supernaturalis distinguantur, non requiri ullam ex parte objecti diversitatem: etsi enim plerumque contingat amorem naturalem ferri in Deum ut auctorem naturalem, amorem verò supernaturalem in Deum ut auctorem supernaturalem, ad hanc tamen distinctionem in actibus talis diversitas in objectis non est semper necessaria. Unde probabile mihi videtur, posse etiam dari actum supernaturalem amoris circa Deum ut auctorem naturalem & actum naturalem circa Deum ut auctorem supernaturalem. Primum constat: si enim infideli cupiam, vel puero de mysteriis Fidei instruendo proponeretur primus Fidei articulus, Deum scilicet esse, & res humanas administrare, posset is punctum illud sibi propositum credere Fide divinâ, & tamen objectum illud est planè naturale, Deus scilicet ut est auctor naturæ. Ulterius potest is Deum hoc modo per Fidem cognitum amare, qui amor erit supernaturalis, cum oriatur ex Fide supernaturali. Idem suo modo dici potest de amore naturali objecti supernaturalis: possumus siquidem naturaliter audire vel intelligere aliquem loquentem de objecto supernaturali, ut de Deo auctore beatitudinis supernaturalis, ergo actus naturalis ferri potest in objectum supernaturale, & consequenter hic excitare connaturaliter poterit actum aliquem amoris, seu complacentiæ circa Deum hoc modo cognitum, qui actus erit naturalis, cum ad cognitionem naturalem sequatur.

Ratio verò horum est, quia unitas seu convenientia est, ut aiunt, de genere boni, quare ut aliqua duo convenient nullum debet esse caput discrepantiæ. Quantumcumque ergo actus aliqui convenient in objecto, si tamen vel petant à diverso principio procedere, vel ad finem diversum ordinantur, erunt inter se diversi; relucet siquidem prædicatum intrinsecum diversum in uno, quod non relucet in alio. Actus itaque amoris, esto terminetur interdum ad objectum supernaturale, si tamen petat causam solummodo naturalem, vel tantum tendat ad consequendum finem naturalem, & ad illum subiectum suum ordinet, erit tantum naturalis; actus verò alius circa idem objectum, qui peteret per se principium supernaturale, & ordinaret subiectum ad finem ac beatitudinem supernaturalem, esset supernaturalis. Plura hac de re dicentur tomo sequente, Disp. 13. sect. 2. & tertiâ.

Voluntas aliunde distinguatur quàm ab objecto.

III.

Dari potest actus supernaturalis amoris circa Deum ut auctorem naturalem, & naturalem circa eundem ut auctorem supernaturalem.

Viriusque hujus actus possibilis declaratur.

IV.

Ut aliqua duo verò convenient, in nulla debent discrepare.

Multa requiruntur ad hoc ut actus sit supernaturalis.